TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Nhận diện khó khăn, thách thức trong đấu tranh chống hàng giả

16:26 10/08/2023

Cục Nghiệp vụ quản lý thị trường (Tổng cục Quản lý thị trường) vừa phối hợp Viện Kinh tế Việt Nam tổ chức Hội thảo "Nhận diện khó khăn, thách thức trong đấu tranh chống sản xuất, kinh doanh hàng giả và xâm phạm quyền sở hữu trí tuệ".

Quang cảnh hội thảo

Tại Hội thảo, các đại biểu tham dự đánh giá:

Thực hiện chỉ đạo của Chính phủ, Ban Chỉ đạo 389 quốc gia, các bộ, ngành, địa phương về công tác đấu tranh chống buôn lậu, gian lận thương mại và hàng giả, thời gian qua, các lực lượng chức năng đã tăng cường công tác kiểm tra, kiểm soát và thực hiện đồng bộ nhiều giải pháp quản lý, ngăn chặn, xử lý vi phạm, hạn chế tình trạng sản xuất, buôn bán, vận chuyển hàng lậu, hàng giả, hàng xâm phạm quyền sở hữu trí tuệ.

Tuy nhiên, hiện nay vấn nạn này diễn ra công khai, diễn biến phức tạp, tinh vi. Công tác đấu tranh, xử lý vi phạm vẫn chưa được như kỳ vọng. Các giải pháp,

chế tài xử lý vi phạm vẫn chưa đủ sức nặng răn đe để loại trừ vấn nạn từ gốc rễ.

Phó cục trưởng Cục Nghiệp vụ quản lý thị trường (Tổng cục Quản lý thị trường), Nguyễn Đức Lê nhìn nhận:

Hàng lậu, hàng giả, hàng nhái đã tạo ra hệ lụy tiêu cực, ảnh hưởng đến nền kinh tế đất nước, tàn phá sức khỏe và quyền lợi của nhân dân, phá hoại thành quả của nhà sản xuất, kinh doanh chân chính, làm suy yếu sức cạnh tranh của hàng hóa chân chính trong mục tiêu phát triển trong nước và vươn ra thế giới.

Thủ đoạn của các đối tượng vận chuyển hàng lậu, hàng giả, hàng xâm phạm sở hữu trí tuệ thường xuyên thay đổi địa điểm để đối phó với lực lượng thực thi. Bên cạnh đó, hệ thống pháp luật chưa điều chỉnh, hoàn thiện kịp so với yêu cầu thực tế, nên hiệu quả của việc đấu tranh chống hàng lậu, hàng giả, hàng nhái chưa được như kỳ vọng; công tác phối hợp, thanh tra, kiểm tra và xử lý vi phạm giữa các lực lượng chức năng liên quan vẫn chưa chặt chẽ, hiệu quả; nhận thức của người tiêu dùng về vấn đề này vẫn còn hạn chế.

Theo TS. Phan Thế Thắng, Ban bảo vệ người tiêu dùng (Ủy ban cạnh tranh quốc gia) cho rằng, nguyên nhân của việc tồn tại và phát triển của hàng giả, hàng kém chất lượng liên quan đến những bất cập trong cơ chế quản lý, do sự vô tình "tiếp tay" của người tiêu dùng. Mặt khác, còn có sự ngại động chạm đến kiện cáo của người tiêu dùng cũng như ý thức tự bảo vệ của doanh nghiệp với chính sản phẩm của mình chưa cao.

Chủ tịch Hội Bảo vệ Người tiêu dùng Việt Nam, Nguyễn Mạnh Hùng chia sẻ:

Để đấu tranh chống buôn lậu, hàng giả, hàng nhái cần có sự vào cuộc quyết liệt của các cơ quan thực thi, doanh nghiệp và người tiêu dùng. Cùng với đó là việc cần rà soát các quy định của pháp luật liên quan đến công tác quản lý và chế tài xử lý vi phạm liên quan đến lĩnh vực này, để tăng tính răn đe.

Đồng thời, cần nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước đối với lĩnh vực quản lý hàng hóa; giải pháp phải dễ dàng xác định, phân loại được sản phẩm chính hãng, sản phẩm giả. Như vậy, cơ quan chức năng không phải chờ giám định, gây tốn kém, tổn thất nhiều thời gian và chi phí cho các bên liên quan.

Song song đó, cần xây dựng cơ chế phối hợp giữa các cơ quan quản lý thương mại điện tử, sàn thương mại điện tử và chủ thể quyền sử hữu trí tuệ. Nhà sản xuất hàng hóa cũng cần lựa chọn giải pháp bảo vệ sản phẩm thương hiệu của mình, áp dụng truy xuất nguồn gốc với các tem nhãn không thể làm giả, sao chép.

Ông Nguyễn Mạnh Hùng cũng cho rằng, người tiêu dùng cần nâng cao ý thức trách nhiệm, sử dụng công cụ hiệu quả, dễ tiếp cận để phân biệt, từ chối mua hàng hóa vi phạm, đấu tranh tố giác các hành vi vi phạm.

Lực lượng chức năng kiểm tra hàng hóa vi phạm

Tại hội thảo, các đại biểu cũng thảo luận về xu hướng truy xuất nguồn gốc hàng hóa tiên tiến "EPC Global, các tiêu chuẩn toàn cầu phân định các vật phẩm, tài sản sử dụng RFID", hiện đang được nhiều nước áp dụng, đã được chia sẻ bởi giải pháp công nghệ TrueData.

Đây là một giải pháp theo vết, chống giả sản phẩm "Make in Việt Nam" với giải pháp sử dụng chíp RFID của Tập đoàn NXP Semiconductors (tập đoàn chíp bán dẫn định danh hàng đầu thế giới) hợp chuẩn GS1, không thể sao chép, làm giả.

Đây là giải pháp cập nhật dữ liệu của sản phẩm theo thời gian thực trong hành trình từ sản xuất đến tay người tiêu dùng. Việc dữ liệu đi song song với đường đi của sản phẩm dễ dàng chỉ ra ai là người chịu trách nhiệm, ở khâu nào vi phạm (sản xuất, phân phối, vận chuyển, bán hàng).

Người tiêu dùng, doanh nghiệp, cơ quan quản lý dễ dàng phân biệt sản phẩm thật, giả, với kết quả chính xác cao, theo thời gian thực và chi phí "0" đồng...

Nguyễn Kiên